

ÇED

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED) YÖNETMELİĞİ ve UYGULAMALARI

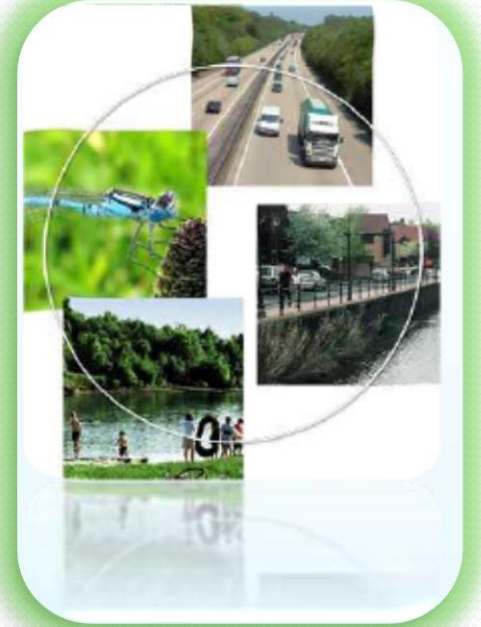
(25.11.2014 gün 29186 s. R.G)

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED)

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalar bütünüdür.

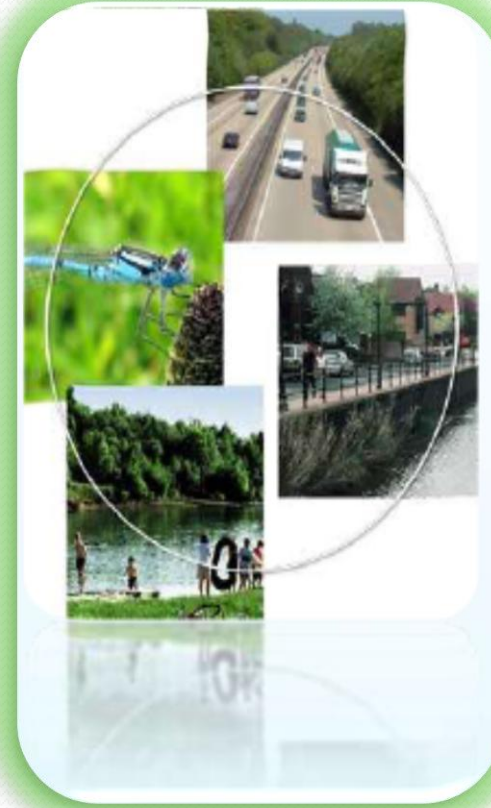

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED)

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED),

Ekonomik ve sosyal gelişmeye engel olmaksızın çevre değerlerini koruyarak, yeni proje ve gelişmelerin çevreye olabilecek sürekli veya geçici potansiyel etkilerinin işletme öncesi, işletme sırası ve işletme sonrası da içine alacak şekilde değerlendirilmesidir.

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED)

Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği kapsamında; **ÇED Yönetmeliği hükümlerine tabi faaliyetlere/projelere verilen “ÇED Olumlu” ya da “ÇED Gerekli Değildir” kararları faaliyete başlanması için gereklidir ancak ÇED Yönetmeliği kapsamında verilen kararlar nihai izin ve onay niteliği taşımamaktadır.**

Bu nedenle, yürürlükte olan mevzuatlar uyarınca ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan gerekli izin, onay, görüş ve/veya ruhsatların alınması gerekmektedir.

Gerçekleştirilmesi planlanan projeler için projeye ilgili herhangi bir faaliyete başlanmadan ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirme talebinde bulunulmalıdır.

Projeler;

- ÇED Yönetmeliği kapsamında yer alan,
- ÇED Yönetmeliği kapsam dışı projeler, olarak 2 gruba ayrılmaktadır.

ÇED YÖNETMELİĞİ KAPSAM DIŞI PROJELER

ÇED Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 Listelerinde yer almayan veya listede belirtilen eşik değerlerin altında kapasitede çalışması planlanan projeler ÇED Yönetmeliği kapsamı dışındadır.

Söz konusu projeler için ÇED Yönetmeliği kapsamı dışında olduğuna dair Bakanlıktan/Valilikten (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) görüş alınması gerekmektedir.

PROJELERİN ÇED YÖNETMELİĞİ KAPSAMINDA OLUP OLMADIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

DİLEKÇE (ÇED Firmaları/Yatırımcı)

Dilekçe ekinde;

- Proje özeti formatı,
- Projeyle ilgili detaylı iş akım şeması,
- Proje sahibinin varsa vekilinin imza sirküleri (vekili varsa vekaletnamesi)
- Ticaret Sicil Gazetesi (Varsa)
- Kapasite Raporu (Varsa)

yer almalıdır.

(<http://www.csb.gov.tr/iller/konya/index.php?Sayfa=sayfa&Tur=webmenu&Id=9953> internet adresinden ulaşılabilir.)

PROJELERİN ÇED YÖNETMELİĞİ KAPSAMINDA OLUP OLMADIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE KONYA

Konya İli ..... İlçesi .....
adresinde yapılması planlanan/yapılan ..... faaliyeti
için 25/11/2014 tarihli ve 29186 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren
Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmesini yapılarak
tarafımıza bilgi verilmesini arz ederim.

Tarih
Adı Soyadı
İMZA -KAŞE

YAZISMA ADRESİ :

.....
.....
.....

İrtibat Tel. No: .....

EKLER:

- Proje Özeti Formatı (alanların doldurulmuş olması gerekmektedir.)
- Projeye İlgili Detaylı İş Akım Şeması (Faaliyet sahibi tarafından onaylanacak)
- Proje Sahibinin Varsa Vekilinin İmza Sirküleri (Vekili varsa vekaletnamesi) (fotokopi)
- Ticaret Sicil Gazetesi(Varsa)(fotokopi)
- Kapasite Raporu (Varsa)(fotokopi)

Not: Dilekçe ekindeki tüm evrakların imza sirkülerinde imzası olan kişi tarafından
imzalanmış olması gerekmektedir (Gerekli görülmesi durumunda ilave bilgi/belge istenebilir).

PROJE ÖZET FORMATI

Başvuru Sahibi T.C. Kimlik No:	
Proje/Faaliyetin Sahibi:	
Başvuru sahibi e-posta:	
Başvuru sahibi adresi:	
Proje/Faaliyetin Sahibi Vergi Dairesi:	
Proje/Faaliyetin Sahibi Vergi numarası:	
Proje/Faaliyetin Adı:	
Proje/Faaliyetin adresi:	
Proje/Faaliyetin Kapasitesi:	
Kuruluş Yılı:	
Sektörü	
Tüketilen Hammadde ve Katkı Maddelerinin Tür ve Miktarları	
Üretilen Maddelerin Tür ve Miktarları	
Kullanılan Ekipmanların Adet ve Cinsleri	
Teknolojisi	
Kullanılan Enerji Tür ve Miktarı	
Atıkların Bertaraf Şekli (Arıtma Tesisi,Filtre,Depolama vb.)	
Projenin/Faaliyetin Yeri (Alanı,kapalı alanı,koordinatları vb.)	
Çalıştırılan İşçi Sayısı	
Projenin/Faaliyetin Çevresine İlişkin Bilgiler (Su kaynaklarına, en yakın yerleşim birimine olan mesafe,orman alanları, koruma alanları vb.)	

PROJELERİN ÇED YÖNETMELİĞİ KAPSAMINDA OLUP OLMADIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

DİLEKÇE
(ÇED Firmaları/Yatırımcı)

BAKANLIK/VALİLİK

DEĞERLENDİRME

PROJE ÇED'E TABİ

Ek-1 de yer alan projeler için Çevre ve Şehircilik Bakanlığına müracaat edilir.

Ek-2 de yer alan projeler için Valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) müracaat edilir.

PROJE ÇED'E TABİ DEĞİL

Muafiyet yazısı düzenlenir.

ÇED YÖNETMELİĞİNE TABİ PROJELER :

ÇED Yönetmeliği kapsamında yer alan projeler için;

➤ ***EK-I 'de yer alıyorsa;***

ÇED RAPORU hazırlanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na,

➤ ***EK-II 'de yer alıyorsa;***

PROJE TANITIM DOSYASI hazırlanarak ilgili Valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü),

müracaatta bulunulmalıdır.

ÇED YÖNETMELİĞİNE TABİ PROJELER :

ÇED Yönetmeliğine tabi projeler için ÇED Yönetmeliği 6/3 maddesi gereğince "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelere teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz.

ÇED YÖNETMELİĞİ EK-1 PROSEDÜRÜ

Çevresel etki değerlendirmesine tabi projeler

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) Ek-1 listesinde yer alan projelere,
  - b) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projelere,
  - c) Kapsam dışı değerlendirilen projelere ilişkin kapasite artırımını ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi Ek-1 listesinde belirtilen eşik değer veya üzerinde olan projelere,
- ÇED Raporu hazırlanması zorunludur.**

ÇED YÖNETMELİĞİ EK-1 PROSEDÜRÜ

ÇED BAŞVURU DOSYASI EK III E GÖRE HAZIRLANARAK BAKANLIĞA SUNULUR (*5 İŞGÜNÜNDE ÇED BAŞVURU DOSYASI İNCELENİR*)

BAKANLIKÇA İNCELEME KOMİSYONU KURULUR.

HALKIN KATILIMI TOPLANTISI YAPILIR (*TOPLANTI TARİHİ ON GÜN ÖNCE YEREL VE ULUSAL DÜZEYDE YAYIN YAPAN GAZETEDE YAYIMLANIR*)

KOMİSYON, KAPSAM VE ÖZEL FORMAT BELİRLEME TOPLANTISI YAPAR (*7 İŞGÜNÜNDE ÖZEL FORMAT VERİLİR,FORMAT VERİLDİKTEN SONRAKİ 18 AY İÇİNDE ÇED RAPORU HAZIRLANARAK BAKANLIĞA SUNULUR*)

HAZIRLANAN RAPOR KOMİSYONA SUNULUR.

NİHAİ ÇED RAPORU VE EKLERİ BAKANLIĞA SUNULUR.

ÇED YÖNETMELİĞİ EK-1 PROSEDÜRÜ

BAKANLIK KOMİSYONCA NİHAİ EDİLEN ÇED RAPORUNU HALKIN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİ ALMAK ÜZERE BAKANLIK VE/VEYA VALİLİKTE ASKIDA İLAN VE İNTERNET ARACILIĞIYLA 10 GÜN GÖRÜŞE AÇAR.

İTİRAZ VARSA BAKANLIK DEĞERLENDİRİR, GEREKİRSE KOMİSYONU İTİRAZ KONUSUNU TEKRAR DEĞERLENDİRMEK ÜZERE TOPLAR.

KONUYA İLİŞKİN TÜM DEĞERLENDİRMELER YAPILDIKTAN SONRA BAKANLIK HALKIN KATILIMI TOPLANTISINI VE KOMİSYONUN ÇALIŞMALARINI DİKKATE ALARAK FAALİYET HAKKINDA 10 İŞGÜNÜ İÇİNDE **ÇED OLURLU VEYA ÇED OLUMSUZ** KARARINI VERİR.

ÇED YÖNETMELİĞİ EK-II PROSEDÜRÜ

Seçme, eleme kriterlerine tabi projeler

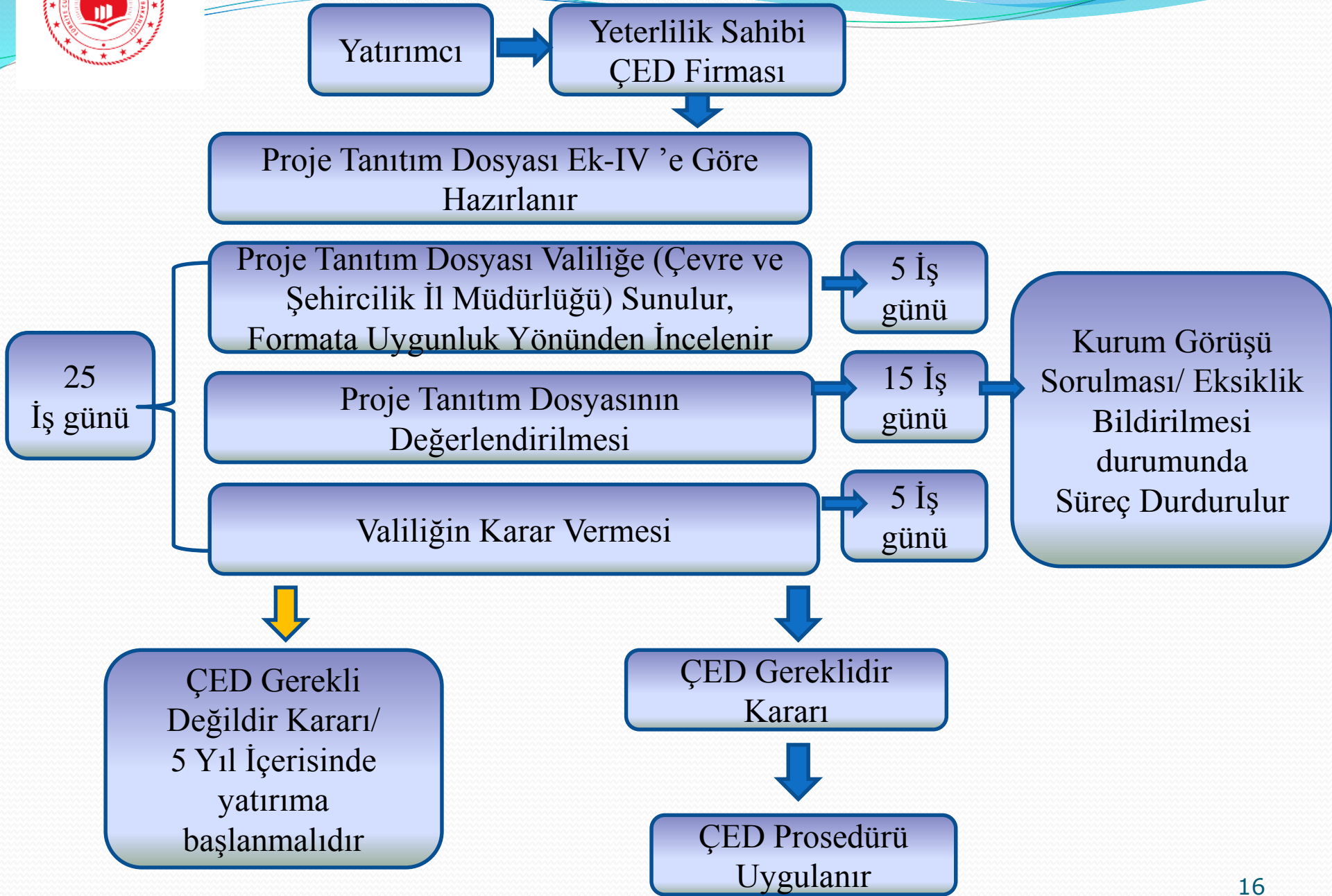
MADDE 15 – (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) Ek-2 listesinde yer alan projeler,
- b) Kapsam dışı değerlendirilen projelere ilişkin kapasite artırımını ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi Ek-2 listesinde belirtilen projeler,

seçme, eleme kriterlerine tabidir.

ÇED YÖNETMELİĞİ EK-II PROSEDÜRÜ

Eksiklikleri altı (6) ay içerisinde tamamlanmayan
Proje Tanıtım Dosyasına ilişkin ÇED süreci
sonlandırılır.

YATIRIMA BAŞLAMA ve SÜRE

"ÇED Olumlu" kararı verilen proje için **yedi (7) yıl** içinde yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Olumlu" kararı geçersiz sayılır.

"ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen proje için **beş (5) yıl** içinde yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Gerekli Değildir" kararı geçersiz sayılır.

ÇED Yönetmeliği
Kapsamındaki Müracaatlar,
Proje aşamasında
yapılmalıdır.

ÇED Yönetmeliği kapsamında müracaatlar yatırıma başlanmadan (inşaata başlamadan, makine ekipman kurulmadan, üretime başlamadan) yapmak gerekmektedir.

Projeye Başlandıktan sonra yapılan müracaatlarda .....

Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecine başlamadan veya bu süreci tamamlamadan inşaatla başlayan ya da faaliyete geçenlere yapılan proje bedelinin yüzde ikisi oranında idarî para cezası verilir.

(Çevre Kanunu)

“ÇED Olumlu” kararı alınmaksızın başlanan faaliyetler Bakanlıkça, “ÇED Gerekli Değildir” kararı alınmaksızın başlanan faaliyetler ise mahallin en büyük mülki amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur. “ÇED Olumlu” ya da “ÇED Gerekli Değildir” kararı alınmadıkça yatırıma ilişkin durdurma kararı kaldırılmaz. “ÇED Olumlu” ya da “ÇED Gerekli Değildir” kararı alınmaz ise, yatırımcı faaliyet alanını eski haline getirmekle yükümlüdür. (ÇED Yönetmeliği)

“ÇED Olumlu” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararı bulunan ve eşik değeri olan projelerde yapılacak kapasite artışı ve/veya genişletilmesinin planlanması durumunda:

“ÇED Olumlu” kararı bulunan projelerde;

- 1) Planlanan artış veya artışlar toplamı Yönetmeliğin Ek-2 listesinde yer alan eşik değer ve üzerinde ise Yönetmeliğin 16. maddesi kapsamında hazırlanacak proje tanıtım dosyası ile ilgili Valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) başvuru yapılması,
- 2) Planlanan artış veya artışlar toplamı Yönetmeliğin Ek-1 listesinde yer alan eşik değer ve üzerinde ise Yönetmeliğin 8. maddesi kapsamında hazırlanacak ÇED başvuru dosyası ile Bakanlığa başvuru yapılması, gerekmektedir.

“ÇED Olumlu” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararı bulunan ve eşik değeri olan projelerde yapılacak kapasite artışı ve/veya genişletilmesinin planlanması durumunda:

“ÇED Gerekli Değildir” kararı bulunan projelerde planlanan artış veya artışlar toplamı Ek-2 listesinde yer alan eşik değeri ve üzerinde ise mevcut proje kapasitesi ile toplanması ve bu toplamın;

- 1) Ek-2 listesinde yer alan eşik değeri ve üzerinde kalması durumunda 16 ncı madde kapsamında başvuru yapılması,
- 2) Ek-1 listesinde yer alan eşik değeri ve üzerinde kalması durumunda 8 inci madde kapsamında başvuru yapılması, gerekmektedir.

“ÇED Olumlu” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararı bulunan projelerde kapasite artışı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, planlanan projenin etkileri, mevcut karara esas çevresel etkiler ile birlikte kümülatif olarak değerlendirilir.

TAAHHÜTNAME

Konya İli ..... İlçesi ..... Mahallesi .....
Mevkiinde tapunun ..... pafta ..... ada ..... nolu parselinde
kayıtlı taşınmaz üzerinde gerçekleştirmeyi planladığımız
.....
projesi ile ilgili olarak hazırlayıp sunduğumuz nihai proje
tanıtım dosyasında yer alan tüm bilgi ve belgelerin doğru
olduğunu ve nihai proje tanıtım dosyası içerisinde
belirtilen tüm hususlara uyacağımızı beyan ve taahhüt
ederim/ederiz.

Lütfen taahhütnameyi
imzalamadan önce verdiğiniz
taahhütleri okuyunuz.

ÇED Raporu
veya Proje
Tanıtım
Dosyalarında
verilen
taahhütlere
uyulmadığı
takdirde,

Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde verdikleri taahhütnameye aykırı davrananlara, her bir ihlal için idarî para cezası verilir. (**Çevre Kanunu**)

“ÇED Olumlu” Kararı ya da “ÇED Gerekli Değildir” Kararı verildikten sonra, proje sahibi tarafından nihai ÇED Raporu veya Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen hususlara uyulmadığının tespit edilmesi durumunda söz konusu taahhütlere uyulması için projeye ilgili Bakanlıkça/Valilikçe bir defaya mahsus olmak üzere ve bir yılı aşmamak üzere süre verilebilir. Bu süre sonunda taahhüt edilen hususlara uyulmaz ise yatırım durdurulur. Yükümlülükler yerine getirilmedikçe durdurma kararı kaldırılmaz. (**ÇED Yönetmeliği**)

Süre verilmesi veya faaliyetin durdurulması kanunda öngörülen cezaların uygulanmasına engel teşkil etmez. (**Çevre Kanunu**)

Proje sahibinin değişmesi durumunda Valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) bilgi verilmelidir.

Proje sahibinin herhangi bir nedenle değişmesi durumunda, projenin yeni sahibi, devirle ilgili bilgi ve belgelerin tasdikli suretini, taahhütnamesini ve imza sirkülerini Valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) sunmakla yükümlü olup; projenin önceki sahibinin taahhüt ve yükümlülüklerini, devir tarihinden itibaren, başka bir işleme gerek kalmaksızın üstlenmiş sayılır.

Adres değişikliği halinde ÇED Yönetmeliği kapsamında alınan kararlar, yeni faaliyet adresi için geçerli değildir.

Yeni adres için ÇED süreci yeniden başlatılır.

Ek-1 ve Ek-2 LİSTESİNDE YER ALAN BAZI PROJELER

EK-2

- 2- a) Kimyasalların üretimi, petrolden yağlama maddesi üretimi veya ara ürünlerin işlenmesi için projelendirilen tesisler, (Proses kaynaklı atığı ve yan ürünü olmayan sadece karışım yapan tesisler bu kapsamın dışındadır)
- b) Yıllık işleme kapasitesi 2.000 ton'dan az olan atık yağ geri kazanım tesisleri,
- c) Kapasitesi 200-1.000 kg/gün arasında olan tıbbi atık yakma tesisleri ve/veya tıbbi atıkların fiziksel ve kimyasal olarak işleme tabi tutulduğu tesisler,
- ç) **(Değişik:RG-26/5/2017-30077)** Tehlikeli, tehlikesiz ve/veya özel işleme tabi atıkların fiziksel yöntemlerle geri kazanıldığı tesisler, (Ömrünü tamamlamış lastiklerin, kabloların kırma ve parçalama işlemleri, tehlikesiz atık niteliğinde olan metal, kağıt, plastik atıkları toplama, ayırma, kesme, parçalama, öğütme ve granül elde etme işlemleri ile solar kurutma işlemleri hariç)

EK-1

1- Rafineriler:

- a) Ham petrol rafinerileri,
- b) 500 ton/gün üzeri taşkömürü ve bitümlü maddelerin gazlaştırılması ve sıvılaştırılması projeleri,
- c) Doğalgaz sıvılaştırma ve gazlaştırma tesisleri,

Ek-1 ve Ek-2 LİSTESİNDE YER ALAN BAZI PROJELER

EK-2

4- Tarım ilaçları ve farmasotik ürünlerin (Aşı ve serum üretimi hariç), boya ve cilaların (Reçine ünitesini ihtiva eden), peroksitlerin ve bitki gelişim düzenleyicilerin üretildiği, elastomer esaslı ürünlerin (Vulkanizasyon işlemini içeren) işleme tabi tutulduğu tesisler,

EK-1

2- Termik güç santralleri

3- Nükleer yakıt tesisleri

Ek-1 ve Ek-2 LİSTESİNDE YER ALAN BAZI PROJELER

EK-2

8- Metal endüstrisi: (1.000 ton/yıl ve üzeri)

- a) Cevherden demir ve/veya çelik üreten tesisler,
- b) Hurda demir ve/veya çelikten çelik üreten tesisler,
- c) Demir ve/veya çeliğin ergitildiği ve dökümünün yapıldığı tesisler, (Hurda dahil)
- ç) Demir dışı metallerin ergitildiği ve dökümünün yapıldığı tesisler,
- d) Sıcak haddeleme tesisleri,
  - 1) Demir veya çeliğin haddelendiği tesisler,
  - 2) Demir dışı metallerin haddelendiği tesisler,
- e) Soğuk haddeleme tesisleri, (Tel çekme tesisleri hariç)
  - 1) Demir veya çeliğin haddelendiği tesisler,
  - 2) Demir dışı metallerin haddelendiği tesisler,

EK-1

4- Metal endüstri tesisleri:

- a) Cevherden demir ve/veya çelik üreten tesisler, (250.000 ton/yıl ve üzeri)
- b) Demir ve/veya çelikten çelik üreten tesisler, (Hurda dahil) (250.000 ton/yıl ve üzeri)
- c) Demir ve/veya çeliğin ergitildiği ve dökümünün yapıldığı tesisler, (Hurda dahil) (250.000 ton/yıl ve üzeri)
- ç) Demir dışı metallerin ergitildiği ve dökümünün yapıldığı tesisler, (250.000 ton/yıl ve üzeri)
- d) Sıcak haddeleme tesisleri,
  - 1) Demir veya çeliğin haddelendiği tesisler, (250.000 ton/yıl ve üzeri)
  - 2) Demir dışı metallerin haddelendiği tesisler, (250.000 ton/yıl ve üzeri)

Ek-1 ve Ek-2 LİSTESİNDE YER ALAN BAZI PROJELER

EK-2

28- Hayvansal ürünlerin üretimi:

- a) Hayvansal yağların eritildiği tesisler,
- b) Su ürünleri işleme tesisleri,
- c) Süt işleme tesisleri, (Çiğ süt işleme kapasitesi 10.000 litre /gün ve üzeri)

EK-1

- 22-** Süt işleme tesisleri, (Çiğ süt işleme kapasitesi 100.000 litre /gün ve üzeri)
- 23-** Maya fabrikaları, (25.000 ton/yıl ve üzeri)
- 24-** Şeker fabrikaları,

EK-2 LİSTESİNDEKİ BAZI PROJELER

9- (Değişik:RG-26/5/2017-30077) Tank/havuz hacminin 5 m³ ve üzeri olduğu, elektrolitik veya kimyasal bir proses kullanılarak metal veya plastik maddelerin yüzeylerinin metalle kaplandığı tesisler ve/veya yüzey temizleme işleminin yapıldığı tesisler,

18- Hazır beton tesisleri, çimento veya diğer bağlayıcı maddeler kullanılarak şekillendirilmiş malzeme üreten tesisler, ön gerilimli beton elemanı, gaz beton, betopan ve benzeri üretim yapan tesisler, (Üretim kapasitesi 100 m³/saat ve üzeri)

28- Hayvansal ürünlerin üretimi:

c) Süt işleme tesisleri, (Çiğ süt işleme kapasitesi 10.000 litre /gün ve üzeri)

ğ) Rendering tesisleri

İlginize Teşekkür Ederiz...

Bu dünya bizim...

Tuba KALKAN GÜRCAN
Çevre Mühendisi
Konya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü